№ 1. 1 იანვარი, შაბათი. 1866—1883 1 იანვარი, შაბათი. № 1.

1 №38.

რედაქცია

გოლოვინის პროსპექტზე თავ. ივ. მუხრანსკის სახლებში კლუბის ქვემოდ.

ხელის-მოწერა

მიიღება ტფილისში „დროების“ რედაქციაში, ქუთაისში: ჭილაძის წიგნის მაღაზიაში. გარეშე მცხოვრებთა ადრესი: Въ Тифлисъ, въ редакцію „Дроэба“

„დროების“ ფასი:

მთელის წლისა . . . 9 მან. ⟩⟩ სამის თვისა . . . 3 მან.
ექვსის თვისა . . . . 5 მან. ⟩⟩ ერთი თვისა . . . 1 მან.

დროება

გამოდის ყოველ-დღე ორშაბათის გარდა

ფასი განცხადებისა

წვრილის ასოებით, ასოზე-ერთი-კაპიკი, მოწმობა ორ-ჯერ... [illegible]

თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაას ორებს და შეამოკლებს დასაბეჭდად გამოგზავნილ წერილებს. დაუბეჭდავს წერილს რედაქცია ფოსტით ვერ დაუბრუნებს ავტორს.

განცხადება მიიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებზედ.

ქუთაისში განცხადება მიიღება ჭილაძის წიგნის მაღაზიაში.

ცალკე ნომერი „დროებისა“ ღირს ერთი შაური.

[library stamp, illegible]

ტელეგრამმა

(„ჩრდილოეთ ტელეგრაფის სააგენტოსი“)

რუსეთიდამ

29-ს დეკემბერს.

პეტერბურღი. კურსი: ლონდონში 1 მანეთი გადის — $23\frac{3}{4}$ პენსად, ბერლინში — $201\frac{3}{4}$ ფენიგად, პარიჟში — $248\frac{3}{4}$ სანტიმად. ნახევარი-ოქრო ღირს 8 მან. 33 კაპ., ვერცხლის მანეთი — 1 მან 37 კაპ. მოგების ბილეთები პირველი სესხის — $220\frac{1}{2}$ მან., მეორესი — 209 მან., აღმოსავლეთის სესხის ბილეთები — $88\frac{3}{4}$ მან.

მარიუპოლი. მთავრობამ ნება-რთვა მისცა, რომ სოფლის მასწავლებლებისათვის პედაგოგიური კურსები გაიმართოს ბარონ კორფის ხელმძღვანელობით.

პეტერბურღი. 25-სა და 26-ს ქრისტეშობისთვეს ზამთრის სასახლეში სალდათებისათვის გამართული იყო ოლკა: რომელზედაც ხელმწიფე იმპერატორმა თავის საკუთარის ხელით დაურიგა სალდათებს საჩუქრები.

„რუსის ინვალიდში“ დაბეჭდილია, რომ ბარონ ფრანგელს, „დასჯათა წესდებულების“ მე-378 მუხლში მოხსენებულის დანაშაულობისათვის, უნდა დაისაჯოს ჩინების ჩამორთმევით; მედალისა; ყველა უპირატესობისა და ნოვგოროდში უნდა გაიგზავნოს.

თებერვალში პეტერბურღში იქნება რკინის გზის მმართველების კრება იმის თაობაზედ მოსალაპარაკებლად, თუ რა დამოკიდებულება უნდა იყოს რკინის გზებსა და დამოყნებს შორის.

კიევი. 27 დეკემბერს კიევის თეატრში წარმოდგენის დროს ცეცხლი გაჩნდა; არტისტები გაიქცნენ; არავითარი უბედურება არ მომხდარა; წარმოდგენა ღამის 10 საათზე დაიწყეს.

საზღვარ გარეთიდამ

ლონდონი. ამ კვირაში აქ მოვა ედინბურღის გერცოგი; აქედამ რუსეთში მიდის.

პარიჟი. სენატისა და პალატის რესპუბლიკელთ მომეტებული ნაწილი მანიფესტის გამოცემას აპირებს, რომელშიაც უნდა დაიმედონ ხალხი, რომ რესპუბლიკას, გამბეტტას სიკვდილით, არავითარი განსაცდელი არ მოელისო.

ვენა აქაური ოსმალოს ელჩი ამტკიცებს რომ სომხეთში არავითარი შფოთი მუღლობა არ აღმოუჩენიათო.

ბერლინი. წყალ-დიდობისაგან დაზარალებულებისათვის მთავრობამ 600 ათასი მარკი გადასდვა. მდ. რეინი თან-და-თან ჰკლებულობს.

38.

პარიჟი. გამბეტტას მამამ ტელეგრამმით სთხოვა გრევის, რომ იმის შვილის გვამი უეჭველად ნიცცაში იქმნეს გარდმოტანილი. გამბეტტას მეგობრები ამ დღეებში მიდიან ნიცცაში და იმედი აქვთ, მოხუცებული მამა დათანხმდება იმათ თხოვნაზე, რომ იმის შვილის გვამი პარიჟში დარჩეს.

გამბეტტას აუგებენ პარიჟში დიდებულს ძეგლს და ფული ამ ძეგლისათვის სახალხო ხელის-მოწერით უნდა მოგროვდეს.

რომი. ავსტრიის მმართებლობამ მადლობა შეუთვალა იტალიისას ავსტრიის წინააღმდეგ დემონსტრაციების ენერგიულად მოსპობისათვის. რომ მის პაპამ ინახულა გუშინ ჩეხის არისტოკრატები და სხვათა შორის გამოუცხადა იმათ, რომ ეკკლესია მალე გაიმარჯვებსო.

სოფია. აქ მოხდა სამინისტრო კრიზისი, რადგანაც კაულბარი და სობოლევი ვერ მოთავსდნენ ვუკოტიჩთან.

ლიონი. გუშინ დაიწყო გარჩევა თ. კრაპოტკინის საქმისა; სასამართლოში დასწრო მისი ცოლი; ბრალდებული პირველად ცხარედ ლაპარაკობდა, მერე კი უფრო მშვიდობიანად. კითხვაზედ: მისი რედაქტორობით არის გაზეთი „*Revolte*“ თ. კრაპოტკინმა უპასუხა, რომ ფრანცუზულს სასამართლოსთვის საჭირო არ არის შეიტყოს თუ რა ხდება შვეიცარიაში. შემდეგ გამოტყდა, რომ იგი თავის სიცოცხლეში ავრცელებდა ანარხიულ აზრებს, მაგრამ ვუარი სთქვა იმაზე — თუ რას აკეთებდა საფრანგეთ გარეშე. კრაპოტკინმა სთქვა, რომ იგი აქეზებდა ხალხს საკუთრების მოსპობაზედ და დინამიტის ხმარებაზე; გამოაცხადა, რომ ხალხს აქვს ნება იხმაროს დინამიტი; თავჯდომარის საწყებზედ კაცის კვლაზე ხომ არ აქეზებდა კრაპოტკინი ხალხს, უპასუხა: „რუსის ნაფიცი მსაჯულები უკეთესები არიან ფრანცუზის ნაფიცებზე, იმათ გაათავისუფლეს ზასულიჩი. „ბოლოს თავმჯდომარე ამტკიცებდა, რომ თ. კრაპოტკინი იყო ერთი ენერგიული წევრთაგანი ლიონის რევოლიუციონერებისა.

საახალწლო

ტფილისი, 31 დეკემბერს.

— „ღმერთმა მრავალ ამ დღეს დაგასწროსთ ბედნიერად და კარგად“!

ეს ძველი, მამა-პაპური სალამი და მილოცვა, ხშირად არ სჭირებია ისე ჩვენს მკითხველებსა კერძოდ და საზოგადოდ მთელს ჩვენ საზოგადოებას, როგორც დღეს ეჭირება. ვინ არ ჰნატრობს, მართლა, ახლა „ბედნიერად“ და „კარგად“ ყოფნას? ბევრი მოიპოება ჩვენში ისეთი პირი, რომელსაც შეეძლოს თქმა: — „მე ბედნიერი ვარ და კმაყოფილიო“! არა მგონია და ამიტომაც ამ ძველს, გაცვეთილს მილოცვასა და ნატვრას დღეს, ჩვენის აზრით, უფრო მომეტებული ძალა და მნიშვნელობა აქვს, ვიდრე ოდესმე ჰქონია.

რაღაც გვაწუხებს, რაღაც გვადევს გულზე ლოდივით, დამძიმებულ სუნთქვას ვგრძნობთ, და ამისაგან განთავისუფლებას, ხსნას ყველა ახალწელიწადში, შემდეგში მოველით.

ეს ყოველთვის ასეა ხოლმე: დიდის სიხარულით ვისტუმრებთ ძველს, მიხრწნილს წელიწადს; ვხედავთ და ვგრძნობთ, რომ იმან, არათუ არ აგვისრულა ის იმედები და ნატვრანი, რასაც იმისაგან მოველოდით, არამედ რაც სიკეთე ხელში გვეჭირა, რაც ბედნიერება გვქონდა, თითქმის ისიც კი გაგვინახევრა და წაგვართვა.

ამიტომაც გვიხარიან, როდესაც ძველს წელიწადს იმ უფსკრულში ვისტუმრებთ, რომელსაც ჟამს, დროებას ეძახიან.

თუმცა ეს ასეა, მაგრამ ახალ წელიწადს ჩვენ მაინც ისეთის იმედითა

„დროებისა“ ფელეტონი, 1 იანვარი.

გამოთხოვება

შენთან არს გული, გინდა სად ვიყო:
ცხრა მთას იქით, თუ ზღვის განაპირდე;
ტკბილად გიგონებ, დაუვიწყარო,
რა გინდ შენს გამო სისხლის ცრემლს
ვღვრიდე.

—

შენგნ ნასმევი, სავსე ფიალით
ცხოვრების წყარო იყო სამსალა,
მაგრამ მე მხოლოდ ის მაწუხებდა,
რომ მაკლდებოდა ღვიური ძალა.

—

მაგრამ რომელიც მისთვის მ. ნდოდა,
რომ ვყოფილიყავ შენი მსახური,
თორემ პირადად ჩემი გულისთვის
არც რას გუედრი და არც გემდური.

—

ან რა დაგუედრო, როცა ერთის მხრით,
შენ შენდა თვად არც კი გაქვს ბრალი!
მე ასე გძულდი, როგორც სნეულსა
საზოგადოდ სძულს მისი მკურნალი.

—

და ჩემთვის ხომ არ შეიცვლებოდა
ეს საზოგადო ყველასთვის წესი,
მაგრამ მე, როგორც სუსტსა ქმნილებას,
მენატრებოდა შენგან ალერსი....

—

რა ვეღარ გნახე, გონების ურჩად,
თითქოს მოკლული დამირჩა გული
და განვიძრახე ამიერიდამ
შევიქმნე შენგან მოშორებული,

—

რომ იქ შორს სადმე ჩემდა ნებისად
წარმოგიდგინო სრულ იდეალად
და შენი ხსოვნა კუბოს კარამდი
თან ჩავიტანო რჯულად და ვალად.

1 იანვარი 1883 წ.
იმერეთი. აკაკი.

ამერი იმერთ

მმანო იმერნო,
ვით ჩვენ ივერნო,
დიდს დღესასწაულს შორით გილოცავთ
და ღვთის ვედრებით ამერნი გლოცავთ.
ღმერთმა თქვენს იმერს მადლი მოჰფინოს,
ნ-თელნი დღენი მას მოუვლინოს,
რომ აღარ ნახოსო რაც ნახა ბნელი;
ბედნიერება წინ ედგას გძელი;
გამდიდრებული შვენებით აღსდგეს,
როგორც ედემი ისე აჰყვავდეს,
რომ იმის ბედი იმის მტერს შურდეს
ყოვლის მხრით კაცსა მის ნახვა სურდეს.
რომ თქვენი ძენი იყვნენ დღე-გრძელნი,
მოშორდნენ შორსა მათ დღენი ბნელნი;
მოშორდნენ შურსა, მოშორდნენ ცთომას,
დაეპყრან მხოლოდ სწავლას და შრომას;
თქვენი სამშობლო — მიწა-მამული
შეიქმნას მათგან ყველგან ქებული.
ღმერთმა ინებოს, რომ თქვენი ქალნი
იყვნენ მარადის სხვა ქალთა თვალნი,
მშვიდნი და წყნარნი, სრულნი შვენებით,
იყვნენ მთლად ქვეყნად განთქმულნი ქებით;
არ მაეკაროს მათ ავი თვალი,
არსად დაუხვდეთ მათ ავი კვალი.
და მეც მაღირსოს ღმერთმა თვის მადლით:
ზექედის მთისა ტაძრის სიმაღლით
კვალად უმზერდე მე გელათს მარცხნივ,
ტურფად გარდაშლილს ქუთაისს მარჯვნივ,
ჩემ წინ რიონის კამკამით დენას
და მათ უტოლო მდიდარს შვენებას;
და მხიარული ჭურების ნაპირს
გსვამდე ჯავახურს და ცოლი-კაურს.

ქრისტეშობის დღეს, 1882 წ. ვ. თ.

საახალწლო საუბარი

ახალი წელიწადი დგება და ყოველთვის ხალხი იმედით ეგებება, ვნახოთ ახალს რას მოგვიტანსო. ყოველთვის გამოურკვეველს და ბუნდიანს მომავალში იმედი აქვს მონახოს თავის გულის საწადელი და წარსულის წლის დანაკლისის სამაგიერო. რადგანაც მომავალი უფრო ხშირად ბუნდიანია, მიფარული და გამოურკვეველი, კაცი იმედიანად არის ამ გამოურკვევლობიდგან, აგებ ნათელმა გამოაშუქოს და გული გამინათოსო.

და სიყვარულით მოველით, როგორც შეყვარებული თავის სატრფოს მოელის ხოლმე: წელს გამოიცვლება ჩვენი ცხოვრებაო, ვფიქრობთ ჩვენ, წელს აგვისრულდება ის ნატვრა, რომლის შესრულებას დიდი ხანია მოველითო, წელს განგვიხორციელდება ის იმედი, რის განხორციელებასაც მთელს ჩვენს სიცოცხლეში ვნატრობთო და სხვ.

საუბედუროდ, ხშირად, როგორც ძველი წელიწადი, ისე ესეც უნუგეშო და უნაყოფო მიდის და ჩვენ კიდევ ძველის იმედითა და ნატვრით ვრჩებით.

ესეთია კაცის ბუნება და, ღმერთმა ნუ ინებოს, რომ ეს ბუნება ადამიანისა, ეს მუდამ იმედის ნუგეში მოჰკლებოდეს იმას; მაშინ ბევრისთვის სიცოცხლე სიცოცხლედ არ ჩაითვლებოდა.

ამ გასულს მძიმე წელიწადებს უნაყოფოდ არ ჩაუვლია ჩვენის საზოგადოებისათვის. ერთი სანუგეშო მოვლენა შევნიშნეთ ამ ჩვენს საზოგადოებაში და მოვლენა ზემოხსენებულ მძიმე წელიწადების ნაყოფად და ნაშობად მიგვაჩნია. ეს სანუგეშო მოვლენა მდგომარეობს შემდეგში:

თითქმის ჩვენში ვერ იპოვნით, რომ თავის მდგომარეობაზე, თავის თავზე და ბედ-იღბალზედ არ ჰფიქრობდეს; ყველას ზრუნვა, დაფიქრება ეტყობა სახეზედაც, მოქმედებაშიაც, ცხოვრებაშიაც. ადრინდელი განთქმული უზრუნველობა და უდარდელობა ქართველის კაცისა თან-და-თან ისპობა; ქართველმა დაიწყო ფიქრი იმაზედ—თუ ვინ არის ის, რა არის, რა მდგომარეობაშია დღეს და რა მოელის ხვალ.

ეს მოვლენა, კარგად შენიშნული და განმარტებული დღევანდელს ჩვენს „საახალწლო საუბარში“, პირველი ნიშანია ჩვენის ერის გამოღვიძებისა და წარმატებისა. „გამოიცან შენი თავიო“! ამბობს ძველი საბერძნეთის ბრძენთა ბრძენი ფილოსოფოსი სოკრატი. ჩვენ ვცდილობთ ახლა ჩვენი თავის, ჩვენი ვინაობის და რაობის გამოცნობას და როცა დავინახავთ, გამოვიცნობთ, რომ დღევანდელს ჩვენს მდგომარეობას ბევრის მხრით შველა, დახმარება, განკარგება და გაუმჯობესობა ეჭირება, უეჭველია, ამ გზას დავადგებით და მაშინ უკეთესი მომავალიც მოსალოდნელია.

დღიური

გუშინ, 31 დეკემბერს, შუადღიზე აკურთხეს მნაცაკანის ხიდი. დაესწრნენ ქალაქის თავი ბ. მატინოვი, ქალაქის რჩევის ხმოსანნი და ზოგიერთი სხვები კურთხევის წესი შეასრულა დეკანოზმა მ. პაულიევმა.

ამ ნაირად ქალაქს ერთი ახალი ხიდი შეემატა.

ამ დ[illegible]მდეგ წლის გ[illegible] ვერის ხიდის გაკეთებას [illegible] კიდევ.

მუხრანიანთ ხიდის გაკეთებასაც რომ მოვესწროთ, მერე ქალაქი ამ მხრით უზრუნველი იქნება.

***

ახლად დაბეჭდილს და გამოსულს 1883 წლის „კავკასიის კალენდარში“ (სხვათა შორის, შემდეგი ცნობები ვნახეთ ტფილისის საცხენო რკინის გზის თაობაზედ, რომლის მუშაობა ამ ჟამად გაცხარებით მიდის მიხაილოვის ქუჩაზედ:

რკინის გზის ვაგზალიდამ საცხენო რკინის გზა ჯერ მუშტაიდის ბაღთან მივა; აქედამ მიხაილოვის ქუჩით ორი გზა იქნება რეალურ სასწავლებლამდინ; აქ ერთი პირ-და-პირ მიხაილოვის ქუჩაზედვე წავა და მეორე ზევით აუხვევს და გაივლის რეუტის, ელისავეტინის და მოსტოვოის ქუჩებზე, ვორონცოვის ძეგლიდამ მიხაილოვის ხიდით, ორბელიანთ ქუჩაზე და იარმუკაზე ერევნის მაიდნამდინ; აქედამ დვორცოვის ქუჩაზე, გალავინის პროსპექტზე, ოლგის ქუჩ. და ბოლოს ვერის მომავალ ხიდამდინ; ვორონცოვის ძეგლიდამვე საცხენო გზა გაივლის რიყეზე, ავლაბრის ხიდზე, შემდეგ თათრის მაიდანზე.

ვაგზალიდამ ვორონცოვის ძეგლამდინ საცხენო რკინის გზა ამ იანვრის განმავალობაში იქნება სრულიად მზად და მუშაობასაც დაიწყებს; დანარჩენს ქუჩებზე კი უეჭველად მაისამდინ.

***

ამ იანვრის 7-ს ზუბალოვის კერძო თეატრში დანიშნულია რუსული პიესის „Свѣтскія Ширмы“-ს წარმოდგენა, რომლის შემოსავალი ქალაქის სახელოსნო სასწავლებლის ღარიბ მოსწავლეთა სასარგებლოდ იქნება გადადებული.

***

იანვარი ისე იწყება, რომ ჯერ ქალ[illegible]ქს თოვლი თ[illegible] თქმის [illegible] დღ[illegible] [illegible] [illegible] კარგი [illegible] მაგრამ თუ უთოვლობა [illegible] გასტანა, თქვენი მტერია, ამ წლის ჩვენს მოსავალს ხეირი არ მოელის. ამიტომაც ახლა თოვლი უნდა ვინატროთ...

***

ქუთაისიდამ გვატყობინებენ, რომ ჩვენი წარჩინებული პოეტი აკაკი წერეთელი მძიმე ავადმყოფი ყოფილა გასულ დღეებში ცხვირიდამ სისხლის წახეთქით. ახლა კი, ღვთით, კარგად არისო.

***

3 იანვარს იქნება ამ წლის უკანასკნელი კრება ქალაქის ძველის რჩევისა, რომელზედაც შემდეგ საგნებზე იქნება სჯა:

გუბერნიის საქალაქო საქმეთა პრისუტსტვიის გარდაწყვეტილება პირველ რიგის ხმოსანთა ამორჩევის გაუქმებაზედ;

მოხსენება ქალაქის გამგეობისა ი[illegible]მუკაზე საცხენო რკინის გზის გაყვანის თაობაზედ.

1883 წლის ქალაქის შემოსავალგასავლის ხარჯთ-აღრიცხვაზედ და სხვ.

***

ქართულ „დაბ[illegible]დების“ გამოცემის თაობაზედ ჩვენ მივიღეთ შემდეგი შენიშვნა:

„დიდი ხანია, რაც ჩვენს სასულიერო მთავრობას ჰქონდა სჯა დაბადების დაბეჭდვის თაობაზედ. გაბრიელ და ალექსანდრე ეპისკოპოსები და ზოგიერთი სხვებიც, თხოულობდნენ, რომ დაბადება დაბეჭდილიყო მხედრულის ასოებით, რომ ყველას შესძლებოდა წაკითხვა ამ ძვირფასის წიგნისა.

„სინოდალნი კანტორას ამ მოკლეს ხანში დაუბოლოვებია ეგ საქმე, აბეჭდევინებს მხედრულის ასოებით და ერთს სტამბასთან პირობაც შეუკრავს.

„მაგრამ ეგ მხედრულის ასოებით დაბეჭდვა ამ ძვირფასის წიგნისა სულ უსარგებლო გამოვა ჩვენთვის, რადგან ხ[illegible] [illegible]ელი კანტორა აბეჭდვინებს 1200 [illegible] მარტო, როდესაც საქართველოში ეკკლესია არის 1400-მდინ. ამის გამო, არა თუ საეროდ წოდებას შეეძლება მოპოება ამ წიგნის, რომელიც იმათთვის დაიბეჭდება მხედრულის ასოებით, არამედ ყველა ეკკლესიებიც ვერ ეღირსებიან იმის შეძენას.“

„დროების“ კორრესპონდენციები

სიღნაღი, 27 დეკემბერს. ამ უკანასკნელ დროს ჩვენმა სიღნაღმა დიდი ყურადღება დაიმსახურა; ეს მე, ამ ქალაქის მოქალაქეს, შემიძლიან დავიკვეხო; თქვენ კი ღმერთმა დაგიფაროთ სიღნაღში მოქალაქეობა: ციდამ ჩამოსული ანგელოზი რომ ყოთ, ეშმაკად გაქცევენ...

აქამდის ყურს უგდებდი, თუ როგორ წინ მიდის ჩვენი ქალაქი; ის კი არა თუ უკან მიდის კიბოსავით. მკითხავთ:—რას აკეთებენ ქალაქის მოთავენი მანდაური ინტილიგენციაო? რას უნდა აკეთებდნენ: კრიობენ. გაზეთს „კავკაზში“ დაბეჭდილი იყო ამას წინად პროექტი თ. დონდუკოვ-კორსაკოვისა, თუ ამა და ამ ქალაქში უნდა გაიმართოს ესა-და-ეს სასწავლებლებიო; სიღნაღი გამოკლებულია

კარგიც არის. ეს იმედი რომ არ ყოფილიყო, რა იქნებოდა კაცის ცხოვრება, თუ არ საბრალო ღოღიალი უმთვარესა და უვარსკვლავო სიბნელეში, რომელშიაც ერთად-ერთი მოსალოდინებელი სიკვდილიღა დარჩენია.

დიაღ, კარგი რამ არის გამაცოცხლებელი და კაცის ამამაღლებელი იმედიანობა. სასიკვდინოა და დამღუპველი უიმედობა, სასოწარკვეთილება.

ახალწელიწადს ყველასგან მხიარულს ჭიკჭიკს დაჩვეული ხარ, ჩემო მკითხველო; მაგრამ დღეს ჭიკჭიკი რომ ვერ მომიხერხებია! ნუ დამემდურები. სწორედ არცა მგონია, რომ ჭიკჭიკის გუნებაზე იყო.

ერთით მძიმედ გულს მიწუხულებს შენი ეგეთი ნაღვლიანი სახე, მაგრამ უნდა გითხრა, რომ მეორედ იმედიანობა მეძლევა მაგ შენის გულ-ჩათხრობითა. ეგ ამბავი საიმედო მიზეზად მიმაჩნია.

რათა და როგორაო? მკითხავ.

მათა, ჩემო კეთილო, რომ როდესაც ლხინის მოედანზე მობურთალსა გხედავდი, გული მწყდებოდა, ფიქრიფიქრზე მეფურთქვნებოდა და მეუბნებოდა:—ვითამ და ჯერ აზრს, კაცურს აზრს, ცხოვრების აზრს გაუღვიძნიაო?

მძიმეა, მძიმე, როდესაც ამისთანა საკითხავი წინ წამოგეჩხირება და გადაგეღობება ყოველს ნაბიჯის გადადგმაში, ყოველს თვალის გადავლებაში, გულის საყვარელს საგანზე! ვინ გამოსთქვამს ამ მწარესა და მწვავს სატანჯველსა,—რა სიტყვა და რ[illegible] ხ[illegible]?

ნუგეშის მომცემი მხოლოდ ერთი იმედი შენსავე სულის სიღრმეში გიმეგობრებდა, გამთბობს და გამაცხოველებელს პასუხს გეტყოდა:„—ღვთაებრივი ცეცხლი კაცის დაბადებასთანვე ავსთან და აღაგზნებს კაცის სიცოცხლის ლამპარსა.“

რა კარგი რამა ხარ, გულის იმედიანობავ! მრთელი ქვეყანა რომ მოაკლდეს ყოველსავე შვებასა, ყოველსავე სასოებასა, ყოველსავე სიცოცხლესა, თუ შენში დარჩენილა იმედი, ის გიხსნის თვით უდაბნოდან ტრამლად გარდაქცეულს ცასა და ქვეყანაში.

აზრი ზრუნვასთან იბადებაო.

ჩვენი საზოგადოების ყოფა-ცხოვრება მართლა რომ უაზროდ მიდიოდა დღეისამდე. ჩვენი მამა-პაპა სხვა მდგომარეობაში აღზრდ[illegible] [illegible]ლი[illegible] ცოტად იყო შეჩვეული ზრუნვასა. ცოტას მოხნ[illegible]და, ცოტას მოთოხნიდა, პური ჰქონდა და ღვინო. მაშინ ანდაზა ფარ ამბობდ: „—ქართველს თუ პური და ღვინო აქვს, მდიდარიაო“. ბედნიერი დრო იყო. არც ბევრი იდგა ადგილსა და არც კაცი დიდ მოთხოვნილებას იყო დაჩვეული. იოლათაც მიდიოდნენ ჩვენი პაპები და თვით მამებიც თავის დარბაზებში, შალის ჩოხით, თითო შამფურის მწვადით და პატარა ყანწი ღვინით.

იცვალა დრო და მამ. ჩვენები სხვას ბევრს გემოვნებას შეეჩვივნენ. მწვადთან წვნიანსაც, შალის ნაცვლად მაუდს, დარბაზთან მოისურვეს საწოლი ოთახი და სხვა. თან-და-თან გადიდდა, გაიშალა გემოვნება. ბალშიაც, თეატრშიაც, უნივერსიტეტშიაც, „საზღვარგარეთ გრანიცაშიაც“ იარა. ვორონცოვის მოსვლიდგან ევროპიულმა გემოვნებამ [illegible] მოთხოვნილებამ გაიშალა [illegible]ფ[illegible]ები [illegible] თუ ათ წლობით, არამედ თვიდამ თვეზე და დღიდამ დღეზე.

ამ გაშლილს გემოვნებას და მოთხოვნილებას დაკმაყოფილება უნდა და და კიდეც ვაკმაყოფილებდით.

როგორ?

და ისე, როგორც გვეადვილებოდა. ჯერ ყმას ვართმევდით, ახლა მამ-

ამ ქალაქებიდამ და, აბა, აქაურებმა თუ ერთი ყური გაიერტყონ. ერთი სამოქალაქო სასწავლებელია და ისიც ტოკს. ერთის მხრითზუნება უთხრის ძირს, მეორე მხრით ფითონ პატრონები.

აქაური ესრედ წოდებული ინტილიგენცია ორ პარტიდ გაიყო; ამათ შუა არის გაუწყვეტელი ჯიბრი და შური. ამ პარტიებმა დაამტკიცეს თავიანთი მტრობა უფრო ამ უკანასკნელ დროს: კარგად მოგეხსენებათ, რომ სიღნაღში გახლავთ ორი კლუბი, როდესაც სხვა უფრო განათლებულ და დიდ ქალაქებში არ არის ოროლი. მიზეზი, თუ როგორ გაიმართა ეს ორი კლუბი, გახლავთ შური და ერთმანეთის მტრობა. ერთ კლუბს უწოდებენ ჩინოვნიკებს კლუბს, მეორეს სამოქალაქოს. ამა გაიმართა ამ კლუბების შუა დიპლომატიური მიწერ-მოწერა; უნდოდათ შეერთდნენ, მაგრამ ვერ მოუხერხებიათ; უნდათ სამოქალაქო კლუბი დაადგნონ, კარგად გადაახალონ, რადგანაც ამ კლუბს უფრო რევია ბევრი ხალასი, ე. ი. ისეთი წრები, რომლებიც უსიამოვნობის მეტს არას აგდებენ კლუბში. ამას წინად შეიკრიბნენ ორივე კლუბის წევრი, მოსალაპარაკებლად კლუბების შეერთებაზედ. რასაკვირველია, უნდა ერ სიტყვა წარმოეთქვა ვისმეს ამაზე, წარმოდგა ერთი პოია ამაყად თავის ქნევით და დაიწყო „უნის დვა კლუბა“. ასტყდა სიცილი... ზათ ვდა სიტა... დაიწყო კრივი.. მშვიდობის მოყვარე ხალხი შინისაკენ მიეშურა...

თქვენს გაზეთში იყო დაბეჭდილი, კრივი მოხდა ორ ჩინოვნიკს შუა. ეს ჩინოვნიკები გახლავთ წევრნი სამოქალაქო კლუბისა; უმცა კრივი მოუვიდათ ლიანოზოვის სტუმრობში, მაგრამ არც ამ კლუბს ლუბენ ამისთანა საამო წარმოდგენა.

მოსული.

სენაკის მაზრიდამ, 0 დეკემბერს. პაცთ მოყვარეობა მაიძლებს მივაქ-

ცია ყურადღება ვისიც ჯერ არის, ერთს ქუთაისის გუბერნიის საქალაქო სამ-კლასიან სასწავლებლის ზოგი ერთს უწესოებაზედ ით უფრო, რომ ეს მთავრობისაგან შეუნიშნავი უწესობანი, შეიძლება საზოგადო მოვლენა იყოს ჩვენს სასწავლებლებში და, რასაკვირველია, ამ შემთხვევაში ჩემი შენიშვნა უმნიშვნელოდ არ დარჩება.

აი საქმე რაში მდგომარეობს.

ზემოდ აღნიშნულს სამ-კლასიან სასწავლებელს ეძლევა 75 მანეთი ფული გიმნასტიკის გაკვეთილებისათვის; მაგრამ ეს ფრიად საჭირო ნორჩი ყმაწვილების ფიზიკურად გამხსნელი საგანი უყურადღებოდ არის დარჩენილი. ბ. მოსოვის შემდეგ სასწავლებელს არ ქონია არც ერთი გაკვეთილი გიმნასტიკისა; ფული კი, ამ საგნისათვის დანიშნული, ყოველს თვისა და თვეს თავზედ რიგზედ ეძლევა ერთს ასწავლებლის მასწავლებელს.

ამავე სასწავლებელში არის მმართებლობისაგან დანიშნული 150 მანეთი ქართული ენის მასწავლებლის დასაკმაყოფილებლად. ამ ფულს თანასწორად იყოფენ სამი ქართველი მასწავლებლები, რომელნიც ზნეობით (რევიზორებ ყურს არ უგდებენ და არც თხოულობენ ქართული ენის სწავლებას) ვალდებულნი არიან, ასწავლონ შეგირდებს დედა-ენა თავ-თავის კლასში და კიდეც მიდის სწავლება ამ საგნისა ყველა კლასებში, გარდა პირველისა, იმდენად კარგად, რამდენადაც კარგად შეიძლება საქმის წაყვანა კვირაში 2-ს გაკვეთილით. ვამბობ, გარდა პირველი კლასისა, მისთვის, რომ ეს ბედ-კრული კლასი 1882 წელში, მოსწავლების დიდის რიცხვისა გამო, გაიყო 2 პარალლელურ კლასად და ერთი მათგანი ჩაბარდა ახლად დანიშნულს მასწავლებელს რუსს, რომელმანც ინჩიც არ იცის ქართული ენისა; რასაკვირველია, დედა ენის მასწავლებლად დარ-

ჩა ისევ ის ქართველი მასწავლებელი, რომელსაც მეორე განყოფილება ერგო და ხვედრს ფულსაც ის იღებს სრულიად ორივე განყოფილებისათვის; მაგრამ, რადგანაც საზოგადოდ ჩვენს სახალხო სასწავლებლებში ადგილობრივი ენების მასწავლებლები მარტო ზნეობით არიან ვალდებულნი ასწავლონ შაგირდებს დედა-ენა და არა კანონით, ამის გამო რუსის განყოფილება, აგერ ერთი წელიწადი სრულდება, დავიწყებაშია, თუმც დროც საკმაოდ აქვს ბატონს მასწავლებელს, რომ მოსწავლეები უდედა ენოდ არ დასტოვოს.

გიგო კანწურია.

უცხოეთი

—

დღეს სწორედ მეთორმეტე დღეა რაც დასავლეთ ევროპის სახელმწიფოებს ახალი, 1883 წელი დაუდგათ. მაგრამ ჩვენ ჩვენი აღრიცხვის და კვალად წავიდეთ (დღეს გაგვითენდა ჩვენ ახალი წელი) და გადავავლოთ, ისე, გაკვრით თვალი უფრო შესანიშნავ მოვლენათ, მომხდართ დასავლეთ ევროპაში საზოგადოდ, იმ მოვლენათ, რომელთაც მთელი ქვეყნის ყურადღება მიიქციეს, აალაპარაკეს მთელი ქვეყანა.

გასული წელიწადი, თუ შეიძლება ასე ითქვას, დავიდარაბის წელიწადი იყო თითქმის ყველა დასავლეთ ევროპის სახელმწიფოებისათვის. თითქმის ყველა მათგანს წაჰკრა იმ წელმა, დალი დაადო.

დიდი და ძლიერი **ინგლისი** გაილაშქრა მცირე და, მასთან შედარებით, უძლურ ეგვიპტეზე; აგერ სამი-ოთხი თვე იქნება, დაამშვიდა ურჩი და მოჯანყე მცხოვრებნი მისი, მოთავენი და მათ რიცხვში უპირველესად არაბი-ფაშა, რომელმაც ერთ დროს ისე აალაპარაკა ქვეყანა, გადაასახლა სამშობლოდან, სადაც სასტიკად აღეკრძალათ მათ დაბრუნება. დღეს კიდევ ინგლისი ატრიალებს ეგვიპტეს ბედს. ინგლისი ვერ შეაფერხა

დანარჩენ ევროპის სახელმწიფოების საყვედურებმა, რომ მარტო მას არა ჰქონდა უფლებაო ესე თვით-ნებიერად ემოქმედნა ეგვიპტეში; ამათგან ზოგიერთებმა კიდეც მოინდომეს გარევა ამ ომში, მაგრამ ინგლისმა არა თუ ამათ, თვით ოსმალეთსაც არა ჰკითხა მაინც-და-მაინც, რომლისაგან ერთის მხრით დამოკიდებულია ეგვიპტე.

ცუდად გაუთენდა საფრანგეთსაც ეს წელიწადი. მან დაჰკარგა გამბეტტა. ბევრს ეშინიან, დაფიქრებულან, რომ გამბეტტას სიკვდილით, მისგან დაარსებულს მესამე რესპუბლიკას საფრანგეთისას საფუძველი გაუცუდდებაო. გამბეტტას ბადალს ველარ ჰპოულობენ. მხოლოდ მცირედის ყოყმანობით უთითებენ ზოგიერთნი კლემანსოზედ, გამბეტტასავე ბანაკიდამ, რომელმაც იქნება დაიჭიროსო საფრანგეთში გამბეტტას ალაგი.—გამბეტტას სიკვდილით სიხარულს მისცემიან ზოგიერთი ნემეცური გაზეთები (და არც მთელს გერმანიას სწყენს გამბეტტას სიკვდილი) და აღტაცებით აღიარებენ:—„თითქო თვით განგებამ შეგვიწყალა და მოგვაშორა გამბეტტაც და რუსის ღენ. სკობოლევიც, ორნივე ჩვენი მოსისხლე მტერნი. სკობოლევს გადაწყვეტილი ჰქონდა, როდესაც რუსის ჯარით შემოვიდოდა ბერლინში, გამბეტტაც აქ დახვდებოდა მას“.

პრუსიასა და ავსტრიას შორის დღემდი მკვიდრი კავშირი ეხლა თითქო ირყევა. ჯერ იმაზედ იყო სჯა, თუ ამ მკვიდრ კავშირში ერთი სახელმწიფო კიდე შერიოდა და ეხლა კი ხმებია, რომ ავსტრიაში შემდგარიყოს ერთი წრე, რომელიც არჩევდეს პრუსიასთან ყოველი კავშირის გაწყვეტას და რუსეთთან შეკავშირებას.

იტალიაში დიდი მოძრაობაა ავსტრიის წინაალმდეგ. ავსტრიის მთავრობამ პატივდებაში არ მიიღო იტალიის სტუდენტობის და ვიკტორ ჰუგოს თხოვნა და სიკვდილით დასაჯა ობერ-

---

ლებს ვაგირავებთ და ყიდით. აი მოგვივიდა კარგი დრო, ყიდით, ვყიდით და მივიდა დანაძოზე.

—ვაი, ცოლ-შვილი როგორ გამოვიყვანოთო, ოჯახს როგორ გავუძლვეთო? შვილი გასაზრდელი მყავს, ოჯახი შესანახი და რაქაო? ზრუნვა ყველას მძიმედ დასწოლია და მაჯლაჯუნასავით აღარ ანებს.

ჯერ-ჯერობით ჩვენ ცხოვრებაში ზრუნვამ ძლიერ მაღლა ხმა ამოიღო; მაგრამ თავის საჭიროების დაკმაყოფილების გზა კი ჩვენს საზოგადოებას ვერ გამოურკვევია. ჯერ-ჯერობით ერთი მამა-პაპის გზა იცის: მამული დააგიროს და ჰყიდოს. ის უკვდავი წყარო, რომელიც მთელ საუკუნოების მომდინარეობში ინახავდა მამა-პაპასა, ეხლა შვილებს ველარა ჰყოფნის; შვილს იმის მოსაზრებაც არა აქვს, რომ მამ დღიურის საჭიროების დაკმაყოფილება ერთის დღით ვალით ან გაყიდულის მამულის სიფასით ვერ დაკმაყოფილდება. მოსაზრება არა აქვს მამულის გაკეთებისა და სხვა სახსრის მოპოებისა, რომ მუდამ დღიურს საჭიროებას გაუწვდეს.

და აგერ ჩავარდნილა ზრუნვაში და ვაი-ვაგლახში.

დღითი-დღე ჩვენი საზოგადოება ღარიბდება და ამ სიღარიბის მიზეზს სხვებს აბრალებს, ხან ბანკსა, ხან მიკიტნის ზასპარინს, ხან რასა და ხან რას; თავის მოუხერხებლობას კი არასდროს; არასდროს არა ფიქრობს, რომ ვალს და მამულის გაყიდვას ჭირსავით უნდა ერიდებოდეს; არ ფიქრობს, რომ ცხოვრების დაკმაყოფილებას შრომა უნდა, შრომა, შრომა და ნაშოვნს გამოზოგება და თან-და-თან გადიდება ცოლ-შვილის და თავის ყოფა-ცხოვრების წარმატებისათვის.

ეხლა რომ ჩვენი საზოგადოება ზრუნვაშია ჩაფლული, მე მგონია, პირველი ნაბიჯია აზრიანის ცხოვრებისათვის. ახლა აზრმა უნდა იმუშაოს და ამუშაოს ჩვენი უზრუნველი საზოგადოება.

აი რად მიხარიან ზრუნვის გაჩენა.

აქედამ იწყება დავაჭკაცება, გამოფხიზლება კაცისა, რაკი თავის საჭიროება ისე გარკვევით აწვება გულზე, რომ თავიდამ აცილება აღარ შეუძლია.

ახლა იბადება აზრი თავის თავის შენახვისა, თავის დაცვისა, თავის ცხოვრების წარმატებისა და გაკეთებისა.

მიხარიან, რომ ამ ნაბიჯსა სდგამს ჩვენი აზროვნება, ჩვენი მომავალის ბედნიერების ჩასახება.

სამწუხაროა, ამ ნაღვლიანობითა, ამ კაცის შეწუხებით, ამ მსხვერპლით იბადებოდეს მომავალი აზროვნება; მაგრამ თითქოს ბუნების წესია, ყოველი მომავალი, ყოველი სულდგმული და უსულო ცრემლითა და სიმწარით იბადებოდეს.

ეს ახალი წელიწადი სწორედ იმისთვის იქნება მისალოცველი და სალხინო, ვინც სიადვილით, მარჯვეთ და უვნებლად გადივლის ამ ზრუნვით მოცულს დროსა. სანატრელად დაგვრჩება, ყველას რომ ამ გარდასავალს გზას მცირე ხანი მოსდომებოდეს.

ანჩხატელი.

დანკი, რომელსაც განეზრახა ავსტრიის იმპერატორის სიკვდილი.

ნარევი

(საახალწლო)

ვისთვის და რა მწადის მომავალი წლისათვის

მწადის, რომ ჩვენს ქვეყანას ბებრობა კი არა, სხვა რამ რობა მინიშნულოდეს;

— რომ ჩვენს თავად აზნაურ-გლეხობას გამოესყიდოს ჩვენს ბანკებში ყველა დაგირავებული მამულები;

— რომ ჩვენს მარშლებს მარტო წითელის ქუდებით არ ვიცნობდეთ;

— რომ ჩვენს საბჭო ალაგებში წესისებრ ბჭობდნენ;

— რომ ჩვენს გუბერნიის თუ მაზრის მმართველთ გუბერნიისა და მაზრისა არა ემართოთ-რა;

— რომ ჩვენი დუმები ზოგს დუმებად არ აქცევდნენ, ზოგს-კი ჩონჩხებად;

— რომ პირუტყვთ დამცველი საზოგადოება ადამიანს მეტის სათნოებით მოეპყრობოდეს, რადგან ადამიანი იგივე პირუტყვია—ენით და ზოგიც მეტის გრძნობით („დროება“, № 273, დღიურში იხილე);

— რომ ქართული დრამატიული დასი ენერგიულის, წმიდის სათნოებით მოეკიდებოდეს თვის საქმეს და არა ესკეთის ნაზის, უფერულის ქალის სათნოებით და მეორეს მხრით

— რომ ჩვენ საზოგადოებასაც არ დავიწყებოდეს ქართული თეატრის შესავალი;

— რომ ტერმინოლოგოსებს არ დავიწყებოდეთ ერთი უმთავრესი ტერმინის —ფულის—შემუშავება. ეს სიტყვა სომხურიდამაა და მისგან ბარემაც იმიტომ გვაკლია;

რომ ჩვენ სულიერ მამათა... ყველამ იცის აქ რაც მწადის, მეტია თქმა;

— რომ ჩვენებური კერძო ბანკები (საზოგადო—ღმერთმა ნუ ინებოს) რაც შეიძლება მალე წასულიყვნენ რუსეთის ზოგიერთ ბანკების კვალზე—იქნება მცირედ მოგვკლებოდა მათგან წამება;

— რომ ჩვენი ქვეყანა აღმოსავლეთით თუ დასავლეთით, სამხრეთით თუ ჩრდილოეთით, მარჯვნივ თუ მარცხნივ, წინ თუ უკან—ყოველის მხრით გადახლართულ - გადმოხლართულ, გადაბანდულ-გადმობანდულ-იყოს ორთქლის თუ ცხენის რკინის გზებითა, ტელეგრაფის მავთულებითა თუ ტელეფონ-მიკროფონებითა. სურამის ქედზედ აგებულიყოს გასაშტერი დარბაზი—„ქართული ოპერა“. მაზედ მიმართულ-იყოს ეს ტელეფონ-მიკროფონები და მთელს ჩვენს ქვეყანას ყურთა-სმენა დაეტკბოს ჩვენის გამოჩენილის პრიმადონების, ბარიტონების, ბასსო-პროფონდების მომხიბლავის სიმღერით. მთანი ჭალად, ღრენი ბაღებად, ჭაობნი მინდვრებად, ხეები ხეხილად ქცეულიყვნენ. უდიდეს გემთა შემოეცურონ ყველა ჩვენ მდინარეებში... მდინარენი „კასპურად“ ქცეულიყვნენ და შიგ ბ. მეისნერს კამპანიით თავი ჩაეღრჩო...

ეჰ, რა უცხო რამ იქნება ამდენი წადილის ახდენა...

განცხადებანი

1883 წ. 7 იანვარს

თბილისის კრუჟოკში იქნება

ბალი

სასარგებლოდ შეუძლებელ მოსწავლეთა დამხმარებელის თფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა საზოგადოებისა.

დაიწყება ღამის 9 საათ.

(9—4)

ისყიდება

ერთი ფუთი და ოც-და-ათი გირვანქა ვერცხლის სუფრის იარაღობა, პრიბორები; ბრილიანტის და ოქროს ნივთები პროკაზში დაგირავებული. პირობების შეტყობა შეიძლება არსენალის ქუჩაზე, ფულინოვის სახლებში ვალერიან ჩიჩოტთან ან გოლოვინის პროსპექტზე ნანუკოვის სააგენტოში.

(3—2)

ქართველ ქალებისაგან ნათარგმნი

მოთხრობანი

წიგნი მეორე.

ისყიდება ტფილისში: შავერდოვთან, ჩარკვიანთან და ბიქუროვის წიგნის მაღაზიაში (გოლის პრ. და -პირ).

ქუთაისში: ჭილაძის და ნიკოლაძის მაღაზიაში.

გორში: მ. კერესელიძესთან.

ტაქსია

საკვებთა ხორაგეულებათა, რომელიც ნიშნულია თფილისის ბაზრებში, დუქნებში და დახლებში 1 იანვრიდამ 16 იანვრამდის.

გამომცხვარი პური: ხორბლის ფქვილის

პირველის ხარისხის	—1 გრ.	5 კ.
მეორის	—1 გრ.	3½
მესამის	—1 გრ.	

იმავე ფქვილ თონეში გამომცხვარი:

პირველის ხარისხის	—1 გირ.	5 კ.
მეორის „	—1 გირ.	4 კ.

ჭვავის-მაზის პური:

პირველ ხარისხოვაში	1 გირ.	კ
მეორის „	—1 გირ.	4½
მესამის „	—1 გირ.	4 კ

ძროხის ხორცი:

პირველის ხარისხს	—1 გირ.	10 კ
მეორის „	—1 გირ.	9 კ
სუკი — —	—1 გირ.	16 კ
ცხვრის ხორცი	1 გირ.	10 კ.

ღორის ხორცი:

პირველი ხარისხის	—1 გირ.	10 კ
მეორის „	—1 გირ.	10 კ.

ინკელისის მაღაზიაში

თმის ამომყვანი — ნიმაჭმასტერი

ამაგრებს თმას და აძლიერებს ფერს აძლევს, ფასი ერთი შუშისა 2 მან., გაგზავნით 2 მანეთი და 28 კაპ.

(100—24)

აქვე ისყიდება ქინის პომადა იმების გამაგრებლად. ფასი 1 მან. სხოკტაი თავის ტკივილის მოსასპობად, ტუალეტის საპონი, დუხი და სხვ.

ამა 1883 წელს

საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

„შრომა“

გამოვა იმავე პროგრამმით და პირობებით, როგორც აქამდის გამოდიოდა.

გაზეთის გამოსაწერი ფასი სახლში მიტანით და სხვა ქალაქებში გაგზავნით: ერთის წლის—შვიდი მანეთი, ნახევრის წლის—ოთხი მანეთი, სამის თვის—ორი მანეთი და ხუთი შაური.

ხელის-მოწერა მიიღება:

ქ. ქუთაისში: გაზეთის რედაქციაში, ტფილისის ქუჩაზე, ქურთოევის სახლში.

ქ. ტფილისში: შავერდოვის გაზეთების სააგენტო.

ამ ქალაქთ გარეშე მცხოვრებთა ამ ადრესით უნდა დაიბარონ გაზეთი: *Въ Кутаисъ. Въ редакцію газеты „Шрома“*.

(6—5)

ორ ორი წარმოდგენა.

ბეკკერის თეატრი

მუშტაიდის მოედანზედ.

მშვენივრად მოწყობილი სცენა ელექტრონული ანთებით.

დღეს, შაბათს და ხვალ, კვირას

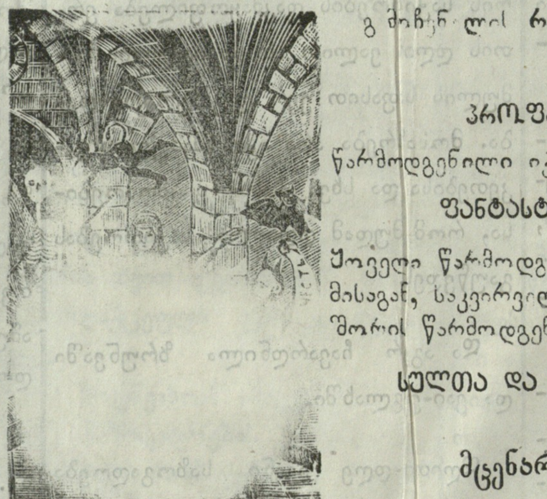

გამოჩენილი რუსეთის დეპოს სახელის მაგიკისგან

პროფესორი ბეერისგან

წარმოდგენილი იქნება მუდ დღე ორ-ორი დიდი

ფანტასტიკური გამოჩენება.

უოველი წარმოდგენა შესდგება ახალი პროგრამმისაგან, საკვირველ გამოჩენებ თაგან და სხვათა შორის წარმოდგენილი იქნება ჯერ აქ არ ნახული

სულთა და აჩრდილთ გამოხმობა

ანუ

მცენარენი მკვართაგან

ფანტაზიური სცენები, ლანდი ებრ მოჩვენებით და განქრობით სულთა, მოჩვენებათა, აჩრდილთა, ჩონჩხთა, ვეშაპთა, ვიქთა, სატანათა და ჯინდაბათა.

ამ წარმოდგენებით გაკვირვებას მოსდიოდა მთელი დედამიწის ქალაქები.

დაწვრილებით ცნობანი აფიშებში.

დღის წარმოდგენები დაკლებულის ფასებით, დაიწყება 2 საათზ. შუადღისა; საღამოსი, ჩვეულებრივის ფასებით, 8 ს. საღამოისა.

ანონსი. ბ. ბეკკერის წარმოდგენები ტფილისში 6 იანვამდის გაგრძელდება.

ამა 1883 წელს ყოველ-დღიური გაზეთი

„დროება“

გამოვა იმავე პროგრამმითა და წესით, როგორც აქამდინ გამოდიოდა.

რედაქციას იმედი აქვს, რომ ზოგიერთ ახალი თანამშრომლებისა და სხვა ღონისძიების შემწეობით, ამა წლიდამ გააუმჯობესოს თავის გაზეთი და ისეთი ცვლილება შემოიღოს იმის გამოცემაში, რომლისთვისაც მკითხველნი კმაყოფილნი დარჩებიან.

ხელის-მოწერა მიიღება:

თფილისში: „დროების“ რედაქციის კანტორაში, გალავნის პროსპექტზე, თ. ივ. მუხრანსკის სახლებში, კლუბის ქვემოთ.

ქუთაისში:—ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში, ბულვართან.

ბათუმში:—ლევ. მჭედლიშვილთან, საკუთარს სახლში.

ქალაქს გარეშე მცხოვრებთა ამ ადრესით უნდა დაიბარონ გაზეთი: Въ Тифлисъ Въ редакцію „Дроэба“.

ფასი ხელის-მოწერისა:

ერთის წლით:	9 მან.	სამის თვით	3 „
ნახევარის წლით	5 „	ერთის თვით	1 „

სხვა ვადით ხელის-მოწერა არ შეიძლება. ხვედრი ფული ხელის-მომწერმა გაზეთის დაბარებისათანავე უნდა გამოგზავნოს რედაქციაში. ვითხოვთ აგრეთვე, რომ თავის სახელი და გვარი და საცხოვრებელი ადგილი გარკვევით დასწერონ.

რედაქტორი სერ. მესხი.

გამომცემელი სტ. მელიქიშვილი.

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 31 Декабря 1882 г. *Типографія Меликова* გამომცემელი ს. მელიქიშვილი. რედაქტორი ს. მესხი